

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2011 > Optimering af planteproduktionen > **Vent med at udbringe husdyrgødning!**

Vent med at udbringe husdyrgødning!

Der varsles betydelig regnvej i forbindelse med omslaget til tøvejr sidst på ugen. Det øger risikoen for overfladeafstrømning. Det tilrådes derfor at vente med at udbringe husdyrgødning.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De kommende dage varsler DMI dagsfrost, men sidst på ugen mildning og regn. I Jylland varsles op mod 30 mm regn fredag og lørdag. Noget mindre på øerne. Udlad udbringning af husdyrgødning i denne uge, da risikoen for overfladeafstrømning kan være høj. I 2010 sås flere uheldige tilfælde af udbragt husdyrgødning, som forårsagede skader i vandløb i forbindelse med tøbrud. I tilfælde af, at gyllebeholderne er fyldte, anbefales det at træffe aftale om midlertidig opbevaring hos naboer.

Hvad siger loven?

Generelt er det tilladt at udbringe gylle fra 1. februar. Gylle, som ikke trænger i jorden, kan være meget udsat for overfladeafstrømning i forbindelse med tøbrud eller kraftigt regnsky. Ifølge [Husdyrgødningsbekendtgørelsen](#), § 26, stk. 2 må der ikke udbringes husdyrgødning, når der blot er risiko for, at gødningen strømmer til vandløb, søer, dræn og lignende. Hvis der er sket udbringning, og det vurderes, at der har været risiko for forurening, kan landmanden straffes med bøde, og der kan ske reduktion af enkeltbetalingen efter reglerne for krydsoverensstemmelse.

Hård frost giver høj ammoniakfordampning

Også når jorden ikke er dækket med sne, kan der være risiko ved udbringningen. Når gylle udbringes på en frossen jordoverflade, er der risiko for, at gyllen "frysetørre" på jordoverfladen, inden den når at trænge i jorden. Derved kan ammoniakfordampningen være meget stor. I forsøg er der målt, at over 50 pct. af gyllens ammoniumkvælstof er fordampet efter udbringning ved $\pm 1,2$ - $\pm 2,0$ grader. Normalt tabes kun 14-15 pct. af ammonium i svinegylle ved udbringning i afgrøder i marts-april.

Generel strategi for gylle til vintersæd

Generelt viser forsøg, forskning og erfaringer, at der er relativ stor frihed til at udbringe gylle til vintersæd i hele perioden 15. februar til 1. maj med en god kvælstofudnyttelse til følge. Derfor kan det anbefales at påbegynde gylleudbringningen, så snart jorden er farbar, og vejrudsigten er lovende. Spild ikke gode udbringningsdage i marts – du risikerer at blive ramt af dårligt udbringningsvejr senere.

Generel anbefaling af tidspunkt og prioritering af gyllen til vintersæd

- Udbring kun gylle, hvis gylletanken er fyldt, og vejret arter sig. Udbring kun så meget gylle, at opbevaringskapaciteten kan strækkes yderligere 2-3 uger. Udbringning tidligt om morgenen efter nattefrost er en mulighed, hvis der er udsigt til tøvejr op af dagen. Omrør ikke gylletanken, men udbring af det tynde "mellemlag", som siver hurtigere i jorden end tyk gylle. Udbring først og fremmest på vinterraps. Udbring kun gylle på flade marker langt fra vandløb og lignende, så risikoen for overfladeafstrømning er minimal. Det er dit ansvar, hvis der sker en forurening!
- Februar**
- Marts** Er føret godt – det vil sige en tør, afdrænet eller nattefrossen jord – kan gylle udbringes til først og fremmest vinterraps, vinterbyg og vinterrug, medens vinterhvede bør vente til sidst.
- April** Gylleudbringningen bør afsluttes, så snart vejret og kapaciteten tillader det. Udbringning forud for regnvej er en fordel.
- Maj** Gylleudbringning til vinterhvede bør være afsluttet af hensyn til køreskader, lugtgener mv. Hvis det endnu ikke er tilfældet, så bør udbringningen ske i køligt, stille vejr, om aftenen/natten eller forud for regnvej af hensyn ammoniakfordampningen og lugtgenerne.

Læs mere om baggrunden for anbefalingen:

[Udbringning af gylle til vinterhvede sen vinter eller tidligt forår](#)

By Rich Haddock